

ERAF Projekts “Dabas aizsardzības plānu
izstrāde bioloģiskās daudzveidības
saglabāšanai rezervātos un nacionālajos
parkos” Nr. 2.2.3.3/1/24/I/001

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Usma, 21.10.2025.

Dabas vērtības Moricsalas dabas rezervātā

Vecākais eksperts Kristaps Vilks

Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija

E-pasts: kristaps.vilks@daba.gov.lv

Ievads

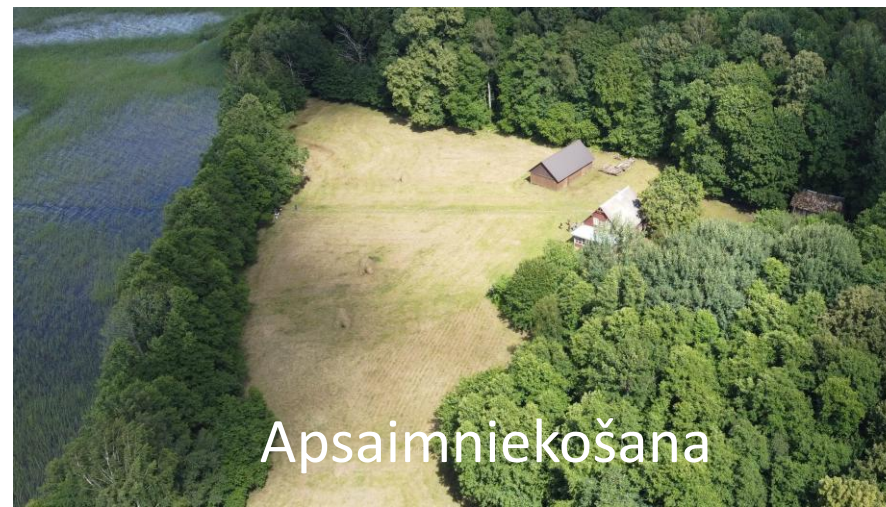
Aizsargājamās sugas

Aizsargājamie biotopi

Aizsargājamās sugas

Apsaimniekošana

Moricsalas dabas rezervāts

Kartes pamatne: 7./8.cikla ortofoto karte

Moricsalas dabas rezervāts

Foto: Kristaps Vilks

Moricsalas dabas rezervāts

Foto: Kristaps Vilks

Moricsalas rezervātam 100

Foto: Dace Sāmite
VĒRO, IEPAZĪSTI, SAUDŽĒ!

Moricsalas dabas rezervāta izveidošanas mērķis

Foto: Kristaps Vilks

Dabaspētnieki Moricsalā

Māris Laiviņš

Sniedze Laiviņa

Māris Šternbergs

Arvīds Barševskis

Guntis Brūmelis

Līga Strazdiņa

Lielaļksnīte???

Foto: Anna Lele

Moricsalas nozīme zinātniskajā izpētē

Scandinavian Journal of Forest Research >

Volume 26, 2011 - [Issue S10: Supplement No. 10: Early Classical Studies of Forest Ecology in Northern Europe](#)

Enter keywords, authors, DOI, etc

[Submit an article](#)

[Journal homepage](#)

138

Views

5

CrossRef
citations to date

0

Altmetric

ORIGINAL ARTICLE

Dynamics of natural hemiboreal woodland in the Moricsala Reserve, Latvia: the studies of K. R. Kupffer revisited

Guntis Brūmelis , Iluta Dauškane, Sandra Ikauniece, Brigita Javoiša, Kārlis Kalviškis, Linda Madžule, ...show all

Pages 54-64 | Published online: 22 Oct 2010

 Cite this article <https://doi.org/10.1080/02827581.2011.517944>

 [Full Article](#)

 [Figures & data](#)

 [References](#)

 [Citations](#)

 [Metrics](#)

 [Reprints & Permissions](#)

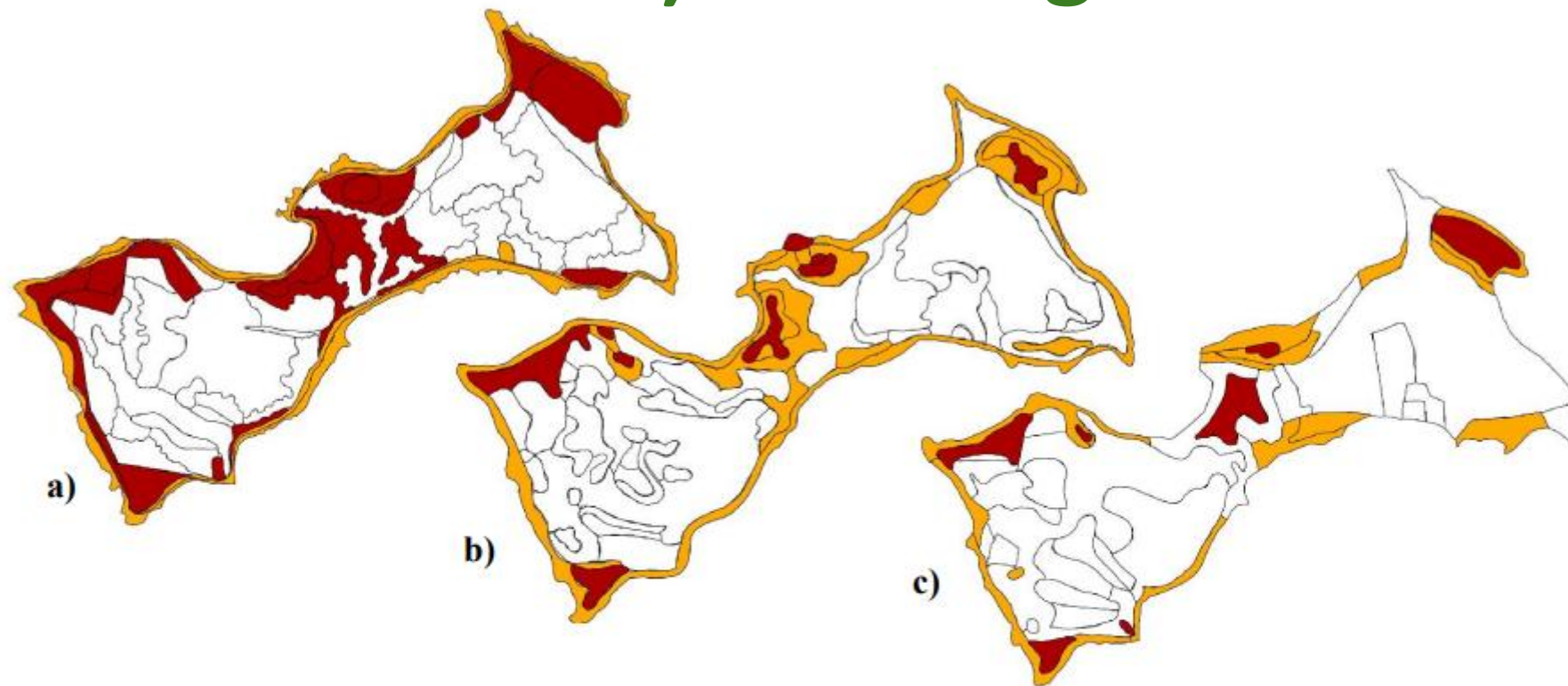
[Read this article](#)

Meža biotopu ilglaicība

Atmirušā koksne un reti sastopamas sugas

Video: Kristaps Vilks

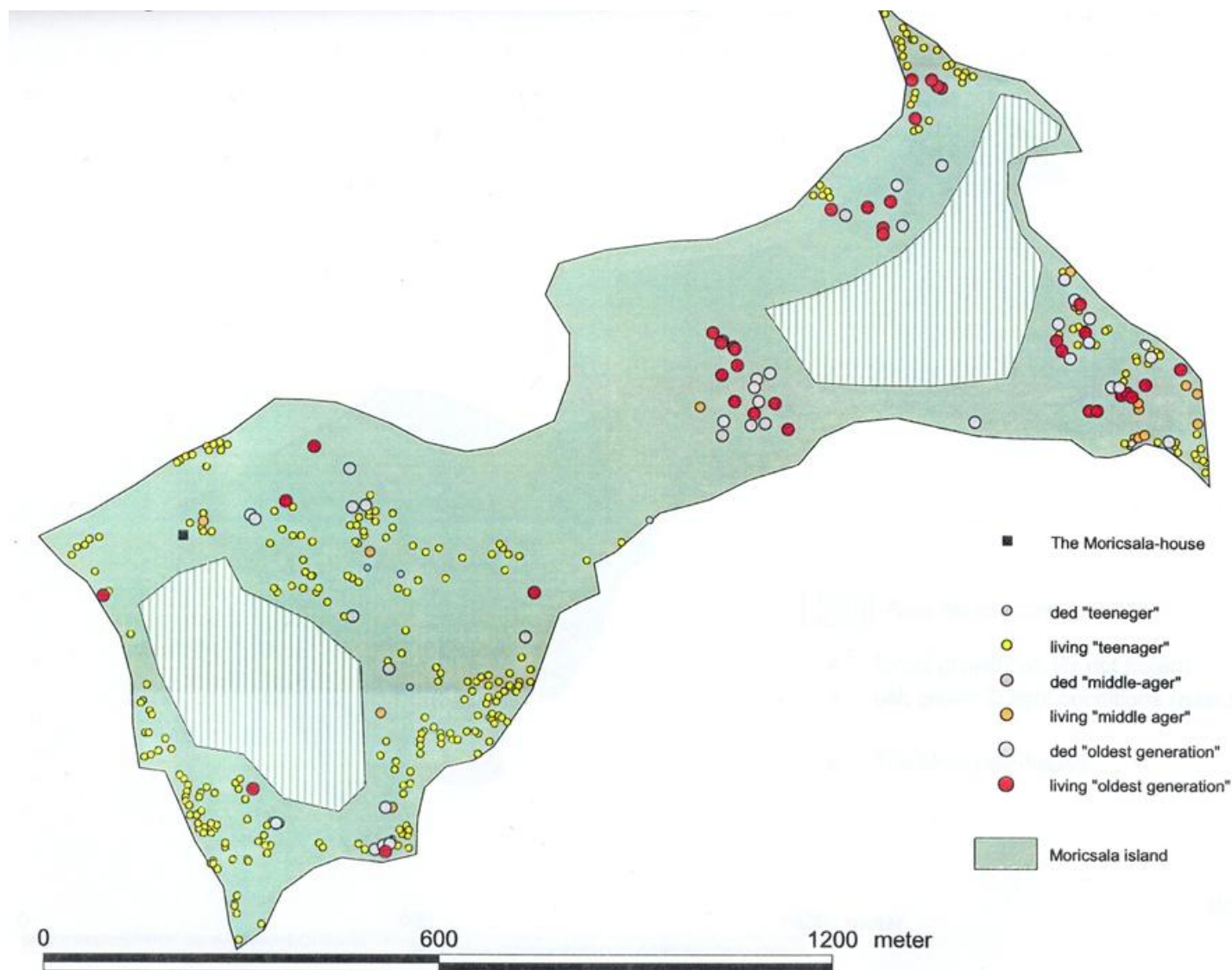
Moricsalas izmaiņas laika gaitā

2.2. attēls. Atklātās teritorijas platības izmaiņas Moricsalā.

Apzīmējumi. Kartes: a—20. gs. sākums (Kupffer 1931); b—20. gs. 70-tie gadi (Лаувиных 1983); c—21. gs. sākums (Valsts meža dienests 2011). Krāsas: balta—mežs; brūna—sausas vai mitras pļavas un zālāji; oranža—piekrastes krūmi vai kārkļu audzes.

Moricsalas izmaiņas laika gaitā

Dati un attēls: Nicklas Jansson

A lush green forest scene with several large, mature trees. In the foreground, a large, moss-covered tree trunk stands prominently. To its left, a fallen tree trunk lies on the ground, partially covered in moss. In the background, another large tree trunk lies horizontally across the grassy field. The forest floor is covered in vibrant green grass and low-lying plants. In the distance, a body of water is visible through the trees under a cloudy sky.

Ozoli labā saules apgaismojumā

Video: Kristaps Vilks

LR likums «Par īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām»

Moricsalas dabas rezervāta mērķa biotopi

Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, 3150

Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, 6270*

Veci vai dabiski boreāli meži, 9010*

Staignāju meži, 9080*

Ozolu meži, 9160

Purvaini meži, 91D0*

Aluviāli krastmalu un palieņu meži, 91E0*

Ozolu meži, 9160

Ozolu meži, 9160

Video: Kristaps Vilks

Ozolu meži, 9160

Video: Kristaps Vītks

Ozolu meži, 9160

Moricsalai raksturīgākais aizsargājamo meža biotopu veids

Lielu dimensiju, bioloģiski veci koki un to sausokņi, stumbeņi un kritālas

Dobumaini koki

Dažviet mežaudzes ar izteiktu parastās liepas dominanci

Izteikti raksturīgs pavasara aspekts

Sastopams liels skaits dažādu aizsargājamo sugu

Dabiskā sukcesija – parastais ozols > parastā liepa + parastā egle

Dabiskā sukcesija – parastā priede > parastais ozols

Nenotiek atjaunošanās ar parasto ozolu

Saulei atklāti vs. noēnotos apstākļos augoši ozoli

Veci vai dabiski boreāli meži, 9010*

Veci vai dabiski boreāli meži, 9010*

Video: Kristaps Vilks

Veci vai dabiski boreāli meži, 9010*

Video: Kristaps Vilks

Veci vai dabiski boreāli meži, 9010*

Moricsalā sastopams dažos nogabalos

Lielu dimensiju, bioloģiski veci koki un to sausokņi, stumbeņi un kritālas

Lielu dimensiju koki – nozīmīga ligzdvieta plēsīgajiem dienas putniem

Nenotiek atjaunošanās ar parasto priedi, bet vietām labi aug parastā egļe

Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, 6270*

Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, 6270*

Foto: Kristaps Vilks

Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, 6270*

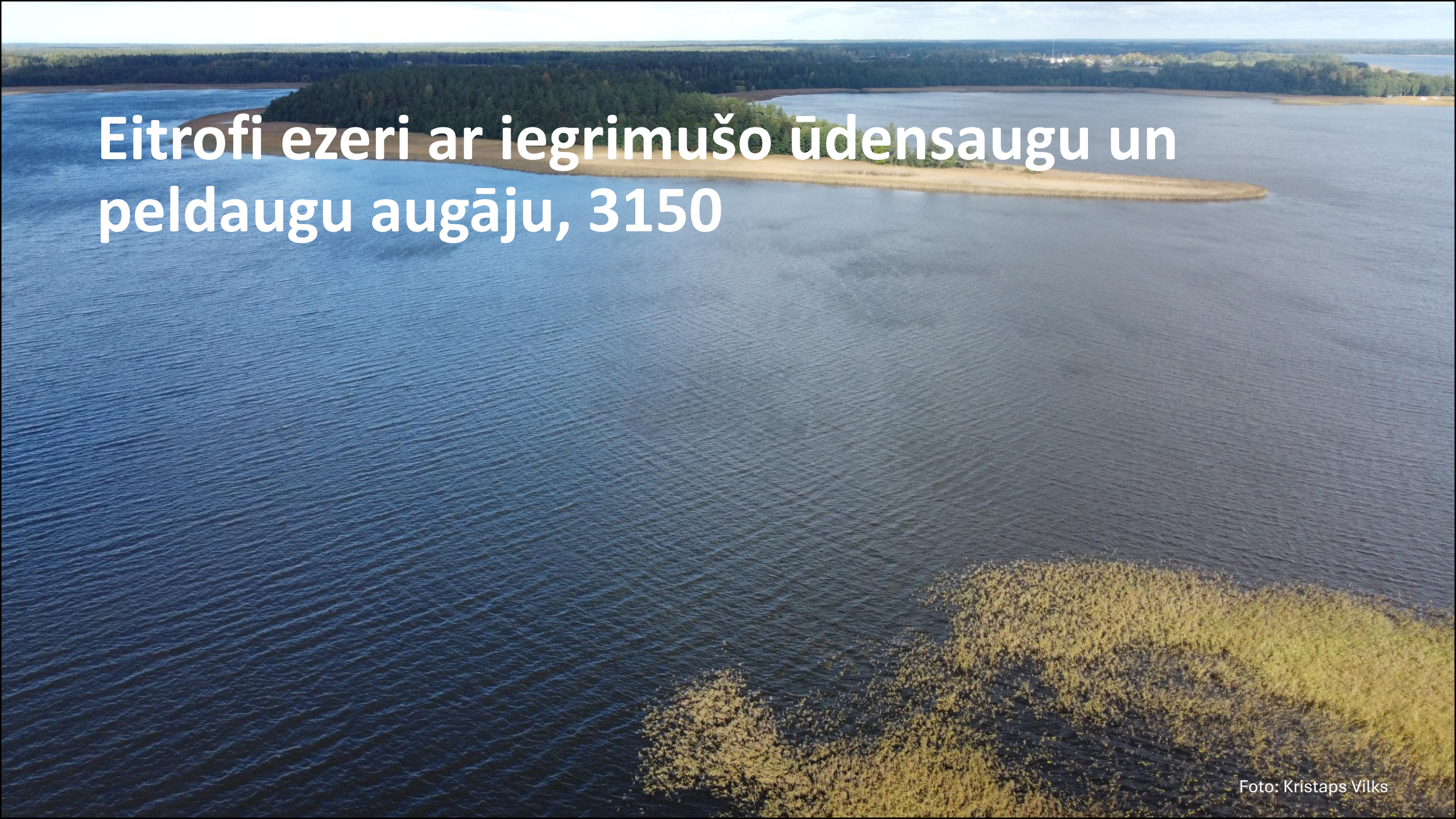
Moricsalā sastopams nelielā platībā tikai pie Kalviņu mājām

Nozīmīga dzīvotne apputeksnētājiem kukaiņiem

Nozīmīga dzīvotne retām meža sugām, kas papildus barojas atklātā teritorijā

**Eitrofi ezeri ar ieģrimušo
ūdensaugu un peldaugu augāju,
3150**

An aerial photograph of a large, calm lake. In the upper center, there is a small, elongated island covered in dense green forest. The water is a deep blue-grey color with gentle ripples. In the bottom right corner, there is a large, dense patch of submerged aquatic vegetation, appearing as a bright yellow-green mass. The horizon is visible in the distance under a clear sky.

Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un
peldaugu augāju, 3150

Eitrofi ezeri ar ieģrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, 3150

Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, 3150

Usmas ezeram raksturīgs aizsargājamais saldūdeņu biotops

Lielāka nozīme seklūdens zonai līdz 2-3 m dziļumam

Moricsalas piekraste pamazām aizaug ar parasto niedri

Dzīvotne retām, aizsargājamām augu sugām

Aizsargājamās augu sugas negatīvi ietekmē pastiprināta viļņoššanās, eitrofikācija

Dabas aizsardzības vērtības – augu sugas

Laksis *Allium ursinum*

Lielā raganzālīte *Circaea lutetiana*

Dobais cīrulītis *Corydalis cava*

Vidējais cīrulītis *Corydalis intermedia*

Sīpoliņu zobainīte *Dentaria bulbifera*

Gludsporu ezerene *Isoëtes lacustris*

Lokanā najāda *Najas flexilis*

Laksis *Allium ursinum*

Video: Kristaps Vilks

Gludsporu ezerene *Isoëtes lacustris*

Foto: Valerii Glazunov;
<https://www.inaturalist.org/photos/74923730>

Lokanā najāda *Najas flexilis*

Foto: Donald Cameron;
<https://gobotany.nativeplanttrust.org/species/najas/flexilis/>

Dabas aizsardzības vērtības – kukaiņu sugas

Lapkoku praulgrauzis *Osmoderma barnabita*

Sarkanais plakanis *Cucujus cinnaberinus*

Zaļgana kokskrējējs *Calosoma inquisitor*

Bērzu briežvabole *Ceruchus chrysomelinus*

Dabas aizsardzības vērtības – gliemju sugas

Tumšais kailgliemezis *Limax cinereoniger*

Bērzu briežvabole *Ceruchus chrysomelinus*

Zaļganais kokskrējējs *Calosoma inquisitor*

Sarkanais plakanis *Cucujus cinnaberinus*

DabasDati.lv

Uģis Piterāns

Foto: Uģis Piterāns

Lapkoku praulgrauzis *Osmoderma barnabita*

Tumšais kailgliemezis *Limax cinereoniger*

Foto: Kristaps Vilks

Dabas aizsardzības vērtības – putnu sugas

Zivjērglis *Pandion haliaetus*

Jūras ērglis *Haliaeetus albicilla*

Vidējais dzenis *Dendrocoptes medius*

Baltmugurdzenis *Deundrocopos leucotos*

Liels dumpis *Botaurus stellaris*

Dabas aizsardzības vērtības – putnu sugas

Zivjērglis *Pandion haliaetus*

Moricsalas dabas rezervāta apsaimniekošana

1. Neiejaukšanās režīma nodrošināšana meža biotopos;
2. Teritorijas uzraudzība traucējumu samazināšanai;
3. Zālāju apsaimniekošana, 1x gadā to nopļaujot (noganot?);
4. Ezera akvatorijas apsaimniekošana, niedru pļaušana;
5. Invazīvo sugu ierobežošana;
6. Kalviņu ēku uzturēšana un atbalsts teritorijas zinātniskajai izpētei.

Teritorijas uzraudzība

Zālāja apsaimniekošana

Foto: Kristaps Vilks

Spānijas kailgliemezis *Arion vulgaris*

Meža cūka *Sus scrofa*

Video: Kristaps Vilks

Moricsala
Foto: Kristaps Vilks